

FOTO: Joran Wærdal

 KUNSTEN Å SE

Helt på kanten av vinteren

TEKST:
Gustav Borgersen,
kunsthistoriker
og kritiker

«Den lille skiløperen ser utover mot mørket, mot rommet rundt seg, på kanten av et mektig platå.»

En skulptur er uløselig knyttet til rommet den ses i. Dette er én av tolv skulpturer, som dekker hver måned i året. Slik den offisielle fotodokumentasjonen av denne skulpturkalenderen ser ut, blir det mørke rommet rundt avgjørende for hvordan treskulpturen tolkes. Et solid stykke bjørk utgjør sokkel og fundament.

Kontrasten mellom det store fundamentet og den lille skikkelsen øverst skaper spenning visuelt og gjør dette lille til fortellingens hovedelement. Helt på toppen aner vi en liten figur. Den tynne menneskekroppen lener seg til skistavene. Plutselig er skalaen satt, og den kompakte, litt skjeve bjørkeklossen blir med ett en slak, snødekket mark. Et stykke natur er hugd ut og presentert for oss. Den lille skiløperen ser utover mot mørket, mot rommet rundt seg, på kanten av et mektig platå.

Nils Aas var, når han traff blink, en mester i å formidle karakterer. Han er kanskje aller best kjent for sine monumentale arbeider, deriblant Haakon VII-statuen på 7. juni-plassen i Oslo fra 1972, som lener den karakteristisk tynne kroppen svakt fremover med uniformsluen holdt opp mot brystet. Men her er det ikke et arbeid i monumental stil som gjelder. Hver måned har sin bjørkeblokk med sitt enkle motiv på toppen.

Dette er februar. Skulpturen som representerer januar, viser et ribbet juletre som ligger på bakken, klart for levering, med et lite gjenglemt norsk flagg blant de nakne greinene. I februar har man rukket å rydde opp etter julen. I februar har man rukket å sette seg inn i det nye året og begynner å få oversikt over hva som er i vente. I februar er det ikke nødvendigvis den kollektive kosen som gjelder, slik det ideelt sett skal være i jula. Eller de hastige nyttårsforsettene som skal iverksettes, mellom all opprydning. Blir dette den siste skituren? På kanten av den siste vinter-måneden er en ny vår i sikte.

ukeadressa@adresseavisen.no

i

OM VERKET:

«Februar»

Én av tolv skulpturer i bjørk og del av serien «Tolv fortellinger», som i miniatyrformat portretterer årets tolv måneder (2000).

HVOR OG NÅR: Hele serien vises til vanlig permanent, åpent for publikum, i konferansesenteret i Sparebank1 SMN, Søndre gate 4, Trondheim. Viser mellom 4. februar og 28. mai i overetasjen på Nils Aas Kunstverksted, Nergata 12, Inderøy

KUNSTNER: Nils Aas (1933–2004)

TIDLIGERE VERKER: Nils Aas fra Inderøy er en betydelig kunstner i norsk kunsthistorie. Sin kunstfaglige utdannelse fikk han ved Statens Kunstakademi (1959–62), men allerede fra barnsben ble han godt kjent med forskjellige håndverkstradisjoner, deriblant treskjæring. Han har traktert en rekke verktøy og brukt et utall forskjellige materialer i sine skulpturer. Aas var bemerkelsesverdig produktiv og aktiv gjennom hele sitt voksne liv. Miniatyrserien «Tolv fortellinger» fra 2000 er blant hans høyest skattede arbeider og bærer i seg svært mange av Nils Aas' karaktertrekk.